

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vnica Religione, Stvdio Catolicorvm Principvm, In
Repvblica Conservanda, Liber vnus**

Lens, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1579

VD16 L 1181

luxta veterum receptam de Republica definitionem, non constare
Rempublicam sine co[n]sensu populi in vna[m] eandemq[ue] veram
religionem. Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30005

*Texta Veterum receptam de Repub. definitionem, nō
constare Remp. sine consensu populi in vna eandem q̄
veram religionem.*

CAP V T II.

EST præterea etiam atque etiam confidea-
randum, cuiusmodi Respublica futura
sit, in qua non iustitiae ratio curaque publici-
tus habeatur. Nam si Scipionis apud Cicero-
nem in ijs libris quos de republica scripsit,
definitiones recipimus: ut sit Respublica, res
populi: populus autem cœtus sit multitudi-
nis, iuris consensu & utilitatis communione
sociatus, efficitur profecto rempublicam
non esse, quæ non communi quodam in iusti-
tia consensu & con spiratione teneatur. Idem
enim ille Scipio, iuris consensum postea dis-
putando explicauit: ostendens per hoc geri si-
ne iustitia non posse Rem publicam. Vbi er-
go vera iustitia non est, nec ius potest esse:
quod enim iure fit, id fit iuste: quod autem fit
iniuste, nec iure fieri potest. Non enim iura
dicenda sunt vel putanda, iniqua constituta
hominum, cum illud etiam ipsi ius esse di-
cant, quod de iustitiae fonte manauerit, fal-
sumque esse quod à quibusdam non recte sen-
tientibus dici solet: Id esse ius, quod ei qui
plus potest utile est. Quocirca vbi non est ve-
ra iustitia, iuris consensu sociatus cœtus ho-
minum non potest esse: & ideo nec populus,
iuxta illam Scipionis vel Ciceronis definitio-
nē: Et si non populus, nec res populi, sed qua-
liscunq; multitudinis, q̄ populi nomine dig-
nanō est. Proinde si respública, respopuli est,
& po-

& populus non est, qui non sit iuris consensu
sociatus: non est autem ius, vbi iustitia non
est: proculdubio conficitur eam non esse rem-
publicam, in qua non sit consensus quidam
in iustitiam conspiratioꝝ communis. Iustitia
porrò ea virtus est quæ sua cuique distribuit,
cuiusmodi virtus sine vera religione constare
non potest. Quónam enim modo sine vera re-
ligione, quæ vnica est, Deo imprimis reddi po-
terit quod ei debeatur? Nam ne quisquā for-
tē putaret, homini quidem ab homine multa
ſæpe, ſed Deo nihil vñquam deberi, cauit hoc
Matt. 22.
Rom. 13. Christus in Euāngelio, cùm ait: Reddite quæ
Cēſaris ſunt Cēſari, & quæ Dei Deo. Atque ut
honiorem & timorem non ignorares inter de-
bita numerari, dicit Apoſtolum gentium pla-
nissimè: Cui tributum, tributum: cui veſti-
gal, veſtigal: cui timorem, timorem: cui ho-
norē, honorem. Deo igitur ab hominibus de-
bentur timor & honor: imò verò ſeipſum
iure quisque debet Deo conditori ac redemi-
ptori ſuo. Quæ perſolui debita, ſine vera reli-
gione, nullo modo poſſunt. Hæc enim ſola
gratum ei defert honoris officium, ſola hæc
Deo religat hominem atque exhibet, cum fal-
ſa subtrahat, ſubdatꝝ eundem spiritibus er-
roris. Vnde appetat eorum perfatuus error,
qui in ſequenda religione, ſoli exemplum
principis intuentur, tantūque ad homi-
nem reſpiciunt: parati videlicet in qua-
cunque religione versari, in qua ſuum princi-
peti repererint, quaſi principi religio, & non
Deo ipſi debeatur. Id quod generofe prorsus
ab

RELIGIONE.

17

ab Imperatoribus Valentiniano & Gratiano *L. 7. tri.*
 legimus esse reprehensum his verbis : Hanc *hist. ca. 9.*
 (inquiunt) trinitatem consubstantialem pa-
 tris & filij & spiritus sancti, prædicare decre-
 uit nostra quoque potentia : ita tamen ut nō
 dicant aliqui : Sequimur religionem Impera-
 toris hanc patriam gubernantis, & non illi
 potius obedientes qui nobis salutis mandata
 contradidit. Euangelium namque Christi no-
 stri sic habet : Reddite quæ sunt Cæsarib^m *Matt. 22.*
 ri, & quæ sunt Dei Deo. Constat igitur religio- *Luca 20.*
 nem Deo iure deberi, atque hanc primam præ *Marcus 12.*
 cipiamq^b iustitiæ partem esse, ut ei illa defe-
 ratur. Quod si non cadat sub communem &
 publicum populi consensum, non est ille cœ-
 tus multitudinis, iuris consensu sociatus. Nō
 est igitur Respublica, in qua non sit commu-
 nis quædam multitudinis cōsensio in vnam
 eandemq^b veram religionem. Et ad similem fe-
 remodum ratiocinatur D. Augustinus in *Li-*
bris de ciuitate Dei, colligens gentilium cœ-
 tus sine veri Dei cultu sociatos, iuxta Sc^pio-
 nis & Ciceronis definitionem, non esse Re-
 publicas.

*Libr. 9.
cap. 21.*

Sicut iustitia ratio sine qua Respublica non est po-
 blat, & Deo sius honor vera religione deferatur: si-
 ta postulat etiam, & cius dishonestates atque
 iniuria qua fictis & falsis religionibus arrogantur,
 legibus pœnalibus propulsentur.

CAPVT III.

Quemadmodum autem exposcit ratio
 iustitiæ, ut suum cuique reddatur, ita
 pœnam exigit in transgressorē. Quocirca
 B si per